

Ime i prezime: Anita Zelić Tomaš, prof.

Priprava za izvedbu oglednog sata iz Hrvatskoga jezika

Predmetno područje: Književnost i stvaralaštvo

Nastavna jedinica: Dante Alighieri, Božanstvena komedija, *Pakao*

Škola u kojoj se izvodi ogledni sat: Srednja strukovna škola, Makarska

Razred i školski sat: 3. razred hotelijersko-turistički komercijalist, 3. razred elektrotehničar

Predmetno područje	Književnost i stvaralaštvo
Tip nastavnog sata	Obrada novog gradiva
Nastavni sadržaj	Dante Alighieri, Božanstvena komedija, <i>Pakao</i>
Ishodi učenja	<p>A.1.3. Učenik čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p> <p>B.1.3. Učenik prepozna i opisuje književni tekst.</p> <p>B.3.1. Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.</p> <p>B.3.2. Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima.</p> <p>B.3.3. Učenik analizira književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstrom.</p> <p>C.3.2. Učenik analizira tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.</p> <p>uku: A. 4/5.2. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja.</p> <p>uku: B 4/5.2. Učenik prati učinkovitost učenja i svoje napredovanje tijekom učenja.</p> <p>uku: C 4/5.3. Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju.</p> <p>uku. D 4/5.2. Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i pružiti pomoć.</p> <p>Osr. C. 4.2. Upućuje na međuovisnost članova društva i proces društvene odgovornosti.</p> <p>goo A.4.3. Promiče ljudska prava.</p>

Razrada ishoda	<p>Učenik potkrepljuje primjerima svoje mišljenje i stavove.</p> <p>Učenik izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje.</p> <p>Učenik povezuje tekst s aktualnim situacijama na temelju iskustva.</p> <p>Učenik objašnjava i uspoređuje tekstove različitih književnih razdoblja.</p> <p>Učenik prepoznaće univerzalne teme i predodžbe u književnim tekstovima različitog vremena i mesta nastanka.</p> <p>Učenik objašnjava na osnovi usporedbe književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.</p> <p>Učenik zaključuje o sličnostima i razlikama između književnih dijela i poetika.</p> <p>Učenik zaključuje o sličnostima i razlikama između književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja.</p>
Razrada ishoda na razini aktivnosti	<p>Učenik opisuje svoje misli i asocijacije na zadatu temu.</p> <p>Učenik navodi primjere.</p> <p>Učenik odgovara na pitanja.</p> <p>Učenik uspoređuje svoje misli i asocijacije s mislima i asocijacima drugih učenika.</p> <p>Učenik objašnjava i procjenjuje ponašanje likova.</p> <p>Učenik izdvaja ključne misli.</p> <p>Učenik raspravlja o zadanoj temi.</p> <p>Učenik zapaža poetiku književnopovijesnog razdoblja.</p> <p>Učenik navodi primjere i argumentira.</p> <p>Učenik analizira i donosi zaključak.</p> <p>Učenik povezuje i primjenjuje naučeno u zadatcima.</p>
Suodnosne veze	Povijest, filmska umjetnost, vjerouauk, međupredmetne teme (učiti kako učiti, osobni rast i razvoj, građanski odgoj i obrazovanje).

Metodički sustavi	Integracijsko-koleracijski, analitičko-eksplicitativni.
Nastavna sredstva i pomagala	Živa riječ, udžbenik, ploča, projektor, računalo.
Nastavne metode	Monolog, razgovor, čitanje, prepričavanje, pisanje, objašnjavanje i zaključivanje.

Nastavni oblici	Frontalni rad, individualni rad.
Struktura i predviđeno trajanje nastavnog sata	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodna riječ: 2 min. 2. Motivacija: 5 min. 3. Najava nastavne 4min. 4. Obrada novog gradiva: 24 min. 5. Ponavljanje: 8 min. 6. Zadatci za domaći rad: 3 min.

Vrednovanje za učenje	Zapisivanje bilješki s predavanja.
Vrednovanje kao učenje.	Pitanja vezana za interpretaciju ulomaka, Kahoot kviz za samovrednovanje.

Literatura za učenike	Književni vremeplov 3, Markusi Dujmović, Dragica, Rossetti-Bazdan, Sandra, Profil, Zagreb, 2020.
Literatura za nastavnika	Književni vremeplov 3, Markusi Dujmović, Dragica, Rossetti-Bazdan, Sandra, Profil, Zagreb, 2020. Fonoplov 3, Markusi Dujmović, Dragica, Rossetti-Bazdan, Sandra, Profil, Zagreb, 2020. Kurikulum predmetnog područja Hrvatski jezik za srednje strukovne škole po četverogodišnjem programu https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_214.html Kurikulumi međupredmetnih tema https://skolazazivot.hr/medupredmetne-teme/

Faze nastavnog sata i trajanje	Nastavni sadržaji	Aktivnosti učenika	Nastavni oblici, metode i metodički postupci te nastavna pomagala
Uvodna riječ	Pozdravljanje učenika, zapisivanje odsutnih te upisivanje nove nastavne jedinice u e- dnevnik.	Slušanje, govorenje.	živa riječ nastavnika, živa riječ učenika metoda monologa, metoda dijaloga
Motivacija (5min)	(Na ploču zapisujem citat iz Dantova epa: „ <i>Vi koji ulazite ostavite svaku nadu.</i> “ Učenici metodom asocijativne oluje ideja trebaju u svoje bilježnice napisati što za njih ova izreka znači, odnosno na što ih asocira. U: (Različito odgovaraju.) N: Navedeni citat poslužio je suvremenom američkom književniku Dan Brownu, autoru bestselera <i>Da Vincijev kod i Andeli i demoni</i> , romana koji su vama poznati i u filmskim adaptacijama, u pisanju romana <i>Inferno</i> kojega nam je na filmskom ekranu prikazao Tom Hanks u glavnoj ulozi. Jeste li možda gledali film		

<p>Najava nastavne jedinice i čitanje metodičkog predloška</p>	<p><i>Inferno</i> ili čitali roman?</p> <p>U:(različito odgovaraju).</p> <p>N: Slavni američki pisac trilera Dan Brown ideju za pisanje romana <i>Inferno</i> pronalazi u književnosti predrenesanse i humanizma, u epu <i>Božanstvena komedija</i>, talijanskog književnika Dantea Alighieria, poznatog još i po djelima <i>Novi život</i> i <i>O umijeću govorenja na pučkom jeziku</i>.</p> <p>Današnja tema nosi naslov <i>Božanstvena komedija- Pakao</i>. Napišite naslov u svoje bilježnice.</p> <p>Naziv <i>božanstvena</i> ovom djelu je pridodao Danteov suvremenik Boccaccio zato što je djelo smatrao savršenim zbog jezika i stila.</p> <p>Naziv komedija je u doba humanizma imao značenje djela pisanoga na narodnom jeziku. Tako Dante pišući djelo savršenim talijanskim jezikom, postaje utemeljitelj književnog talijanskog jezika i uzor mnogim</p>		<p>metoda monologa, metoda dijaloga</p>
---	---	--	---

	književnicima koji slijede nakon njega. Stihovi s početka našeg predavanja koje smo tumačili, zapisani su na vratima <i>Pakla</i> , prvog		
--	---	--	--

	<p>dijela trodijelnog Danteova epa <i>Božanstvena komedija.</i> U svoje bilježnice možete zapisati kompoziciju djela: Pakao, Čistilište u Raj.</p>		
	<p>Prisjetimo se što smo naučili o razdoblju humanizma predrenesanse. U: (različito odgovaraju)</p>		metoda razgovora
Obrada novog gradiva	<p>N: Što smo naučili o epu kao književnoj vrsti? U: Ep je opširno djelo u stihovima koje ima složenu kompoziciju.</p>	<p>Objedinjuje elemente poezije i proze. Pripovijeda o događaju ili junaku u stihovima.</p>	Učenik prepoznaje književnoteorijske pojmove
			metoda pisanja ploča, kreda
	<p>N: Tema Danteova epa je Danteovo putovanje kroz pakao, raj i čistilište, odnosno alegorijski pričaz čovjekova života na putu spoznaje od grijeha do izbavljenja i spoznaje Boga. Dante simbolizira grješno čovječanstvo koje kreće put spasa.</p>	<p>Što je to alegorija?</p>	

	<p>U: Alegorija je slikoviti prikaz neke misli, ideje ili teme.</p> <p>N: Radnju ovdje pripovijeda protagonist djela, Dante, koji skrenuvši s ravne staze, simbola ispravnog života ide ususret mračnoj šumi, simbolu neispravnog puta. Sedmodnevni Dantev pohod započinje tako što se na Veliki petak, 8. travnja 1300. zagubio u mračnoj šumi. Ovdje vidimo srednjovjekovnu simboliku brojevadatauma koja je višestruka: početak novog stoljeća, prva sveta godina prema proglašu pape Bonifacija VIII. i vrijeme podjele između ljudi i pape. U sjeni susreće Vergilija, velikog pjesnika kojemu se divi i koji mu je uzor. Vergilije mu govori da tim putem ne može nastaviti jer mu zvijeri neće dopustiti i vodi ga drugim putem. Dante se boji pa traži pomoć muza.</p> <p>Navedite naziv Vergilijeva Epa?</p> <p>U: Eneida.</p> <p>Kako nazivamo</p>	metoda rada na tekstu metoda pisanja metoda razgovora
--	--	---

	epsku tehniku u kojoj pjesnik zaziva pomoć bogova ili muza kako		
--	---	--	--

	<p>bi mu pomogli u pisanju?</p> <p>U: Invokacija. N: Sada ćemo pročitati Danteov zaziv: <i>„Nek muze mi i genij pomoć dadu.</i> <i>Pamet što pisa kud mi noga gazi.</i> <i>Nek ovdje vrijednost pokaže na radu.“</i></p> <p>N: Koga sve zaziva Dante u ovoj strofi?</p> <p>U: Muzu i pjesnika, odnosno Vergilija.</p> <p>N: Sada ćemo pročitati prvo pjevanje koje se nalazi u vašim udžbenicima na stranici 133.</p> <p>U: (Netko od učenika čita pjevanje.)</p> <p>N: U početnim stihovima pojavljuju se simboli. Odredite im značenje.</p> <p>U: Šuma- nesigurnost, grijeh. Ravna staza- ispravan životni put, život u vjeri. Sunčeve zrake- iskupljenje, miran život, Božja providnost.</p>	<p>metoda rada na tekstu</p> <p>metoda izlaganja metoda razgovora</p> <p>Učenik odgovara na pitanja, u tekstu traži odgovore na postavljena pitanja, koristi ranije stečeno znanje te ga povezuje s novim znanjima.</p>
--	---	---

	<p>N: Kojom vrstom stiha i rime je pisano ovo pjevanje?</p> <p>U: Tercinom. Tri jedanaesterca s rasporedom rima aba, bcb, cdc..</p> <p>N: Tercinom kao vrstom stiha napisana je cijela <i>Božanstvena komedija</i> koja je sastavljena od 100 pjevanja koja su raspoređena u tri dijela po 33 pjevanja. Ona zajedno s uvodnim pjevanjem daju brojku od 100 koja je u srednjem vijeku simbol cjelovitosti i savršenstva pa u ovom djelu možemo još prepoznati utjecaj srednjovjekovne poetike.</p> <p>Kod kojeg pisca humanizma i predrenesanse smo susreli simboliku broja 100?</p> <p>U: Kod G. Boccaccia i njegovog djela Dekameron.</p> <p>Što u kršćanstvu simbolizira broj 3?</p> <p>U: Sveti Trojstvo.</p> <p>N: Sada ćemo pročitati treće pjevanje koje započinje upravo</p>		
			metoda monologa
			metoda razgovora
			metoda rada na tekstu metoda pisanja metoda izlaganja
			metoda rada na tekstu

	<p>stihom s početka našeg predavanja.</p> <p>U: (Netko od učenika naglas čita pjevanje.)</p> <p>N: Koju stilsku figuru prepoznajete u prvim stihovima?</p>		
--	--	--	--

	<p>U: Anaforu, odnosno ponavljanje istih riječi na početku stihova.</p> <p>N: Što mislite, koja je njezina uloga?</p> <p>U: Isticanje i usporavanje radnje.</p> <p>N: Koja su sredstva usporavanja radnje u epu?</p> <p>U: Opisi, ponavljanja, umetnute epizode i digresije.</p> <p>N: Izdvojite izraz u pretposljednjoj tercini ulomka kojim se karakteriziraju ljudi dospjeli u pakao. Slažete li se s njim?</p> <p>U: (Različito odgovaraju.)</p> <p>N: Dante dalje putuje sve dublje u ponore Pakla gdje svjedoči brutalnim kaznama specifičima za svaki od devet krugova. Što je grijeh veći, krug je uži. Počevši od Limba (nekršteni- tu se nalaze Vergilije, Homer, Horacije, Cezar), putuje kroz Požudu (grešni ljubavnici, tu se nalazi i Didona iz Vergilijeve Eneide, Kleoparta, Danteovi suvremenici Paolo i</p>		
		pptx prezentacija	metoda razgovora

	Francesca), Proždrljivost (sudac Kerber), Pohlepu (škrtnici i rasipnici, sudac Pluton), Srditost (Stiks),		
--	---	--	--

	<p>Krivovjerje (ljudi koji ne vjeruju u besmrtnost duše-utjecaj srednjovjekovne ideologije), Nasilje (nasilnici, ubojice i samoubojice) i Prijevaru (zavodnici, svodnici, vračevi i licemjeri) sve do zastrašujućeg devetog kruga u kojem na zarobljene izdajice budno pazi Sotona glavom i bradom. Tu smješta Bruta, Kasiju i Judu.</p> <p>N: Koje likove iz povijesti i književnosti prepoznajete u navedenim krugovima Pakla? U: (Različito odgovaraju.)</p> <p>N: Dante u Pakao smješta i svoje suvremenike pa je Dantova <i>Božanstvena komedija</i> više je od religijske alegorije. Predstavlja ujedno</p>	<p>Učenik odgovara na pitanja te povezuje ranije stečeno znanje s novim znanjima.</p> <p>Učenik odgovara na pitanja te povezuje ranije stečeno znanje s novim znanjima.</p>	<p>metoda gledanja metoda razgovora pptx prezentacija</p>
--	---	---	---

	<p>duhovit i oštar komentar o talijanskoj politici. Dante, vojnik i državnik iz Firence, snažno je vjerovao u Boga, ali i često kritizirao Rimokatoličku Crkvu. Posebno joj je zamjerao neobuzdani nepotizam i prakticiranje simonije, kupovanje i prodavanje vjerskih usluga poput oprosta grijeha. Mnogi su iskorištavali ove korumpirane običaje, no rijetki su ih podržavali kao Crni gvelfi. Riječ je političkoj i vjerskoj frakciji koja se zalagala za jačanje papine političke moći. Dante je bio član suprotne frakcije, odnosno frakcije Bijeli gvelfi. Prema njoj je Firenci trebalo više slobode od rimskog utjecaja. Kao glavni predstavnik te skupine, Dante je otvoreno govorio protiv papine moći, sve dok Crni gvelfi nisu stupili na vlast i potjerali ga iz Firence 1302. Umjesto da ga ušutka, doživotan izgon urođio je njegovom najžustrijom</p>		
		metoda rada na tekstu metoda razgovora	

	<p>kritikom. Osramoćen i bez nade za povratak, Dante je nesputano izrazio osudu Crkve i talijanskog društva, napisavši <i>Božanstvenu komediju</i> na talijanskom, umjesto na latinskom, jeziku obrazovne elite.</p> <p>Prisjetimo se što razlikuje humanizam od predrenesanse kada govorimo o jeziku?</p> <p>U: Književnost humanizma pisana je na latinskom, a predrenesanse na narodnim jezicima.</p> <p>N: Dante se upravo odabravši talijanski jezik, svojim britkim političkim komentarom uspio približiti širokoj publici i potaknuti je na kritičko razmišljanje. U petom krugu pakla s dušama srditih, Dante zadovoljno promatra kako grešnici Filippu Argentiju, Crnom gvelfu, trgaju ud po ud. U krugu prevare, Dante razgovara sa zagonetnim grešnikom koji gori u najvrelijim plamenovima.</p>	<p>Učenik odgovara na pitanja te povezuje ranije stečeno znanje s novim znanjima.</p>	metoda pisanja
--	---	---	----------------

Ponavljanje	<p>Doznaje da je riječ o papi Nikoli III. On mu kaže da će ga kada umre zamijeniti njegova dva nasljednika. Sva tri kriva su za simoniju i korupciju.</p> <p>Unatoč turobnim i na mahove nasilnim slikama iz Pakla, Božanstvena komedija je ujedno i ljubavna priča. Iako su mu dogovorili brak s djevojkom iz jedne moćne firentinske obitelji, Dante je bio nesretno zaljubljen u drugu ženu od svoje devete godine, Beatrice Pointinari.</p> <p>N: Koji je još Dantev svrremenik na temelju nesretne ljubavi napisao kanonsko književno djelo?</p> <p>U: Francesco Petrarca, Kanconijer.</p> <p>N: Poput Laure u Kanconjeru, Beatrice koju je Dante navodno susreo svega dva puta, za cijeloga života postaje njegova cjeloživotna književna muza i nadahnuće te predmet mnogih njegovih djela. Štoviše, upravo ga je Beatrice</p>	<p>Učenik odgovara na pitanja te povezuje ranije stečeno znanje s novim znanjima.</p>	<p>metoda razgovora</p>
--------------------	---	---	-------------------------

	<p>potaknula na odvažno putovanje niz ponore Pakla i uz visoravni Planine Čistilište. Prikazana kao snažan nebeski lik, Beatrice vodi Dantea kroz koncentrične krugove Raja, gdje se konačno susreće licem u lice s Bogom.</p> <p>N: Što mislite, da je Dante naš suvremenik, u kojem krugu Pakla bi bilo najviše ljudi? U: (Učenici različito odgovaraju.)</p> <p>N: Sada ćemo kroz Kahoot kviz ponoviti što smo danas naučili.</p> <p>Za domaći rad učenici trebaju pročitati peto pjevanje u kojemu se nalaze grešni ljubavnici Paolo i Francesca te trebaju istražiti koja se još književna djela bave nesretnim ljubavima.</p>	<p>metoda razgovora</p> <p>Samovrednovanje učenika.</p>
--	---	---

	Pozdravljam učenike.		
--	----------------------	--	--

PLAN PLOČE

Dante Alighieri, Božanstvena komedija

- humanizam i predrenesansa
- ep u tri dijela: Pakao, Raj i Čistilište
- 100 pjevanja, tercine
- srednjovjekovna simbolika brojeva i humanistički svjetonazor
- talijanski jezik

PRILOZI:

-Power Point prezentacija

-Kahoot kviz:

https://kahoot.it/challenge/04218649?challenge-id=47c50054-fba3-4d26-ac87-f94c9f4de375_1673448111069